

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Освітня програма	26176 Початкова освіта
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	013 Початкова освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26176
Назва ОП	Початкова освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кіт Галина Григорівна, Тарасова Вікторія Анатоліївна, Федій Ольга Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	06.10.2020 р. – 08.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://dx.ua/hAs8M>

Програма візиту експертної групи <http://dx.ua/nHBTD>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час роботи з матеріалами Самоаналізу, знайомства з сайтом закладу та під час онлайн спілкування з керівництвом та стейкхолдерами ОП й онлайн оглядом матеріально-технічної бази Академії експертна група отримала позитивні враження та з'ясувала, що зміст освітньої програми «Початкова освіта» та її реалізація відповідає критеріям акредитації. Заклад урахував усі зауваження попередньої акредитації (2019 р.) та надав ЕГ необхідні факти та докази щодо усунення недоліків. Зміст освітньої програми має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів ВО. Освітня програма дає можливості здобувачам сформулювати всі необхідні професійні компетентності та soft skills, продуктивно поєднувати навчання та дослідження. Академічна і професійна кваліфікація викладачів відповідає ліцензійним умовам та регулюється процедурами конкурсного відбору. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. В академічній спільноті закладу сформована культура якості освіти. Освітня програма постійно оновлюється і має необхідні ресурси для розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Вважаємо, що сильними сторонами цієї ОП : 1. Надзвичайна затребуваність в сучасних умовах модернізації освітньої галузі “Початкова освіта” у фахівців, здатних реалізовувати інновації НУШ на всіх рівнях освітянських реформуваль, зокрема в площині одночасної інноваційної діяльності ЗЗСО та ЗВО. Розробка та впровадження ОП відбувається у тісній співпраці усіх стейкхолдерів. Освітня програма спрямована на практичну орієнтованість підготовки здобувачів. 2. Високий рівень практичної підготовки випускників цього ЗВО та сформованість у них навичок soft skills в місті та області вважають іміджевою ознакою цього закладу. 3. Документообіг Харківської гуманітарно-педагогічної академії підтверджує його відповідність динаміці розвитку сучасної вищої освіти. 4. Наступність у підготовці фахівців на рівні молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, включення дослідницької складової в зміст навчального плану. 5. Політика контрольних заходів, методики оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО та академічної доброчесності чітко прописана у локальних документах Академії і належно корелює з налагодженою практикою ознайомлення студентів з контрольними заходами та оцінюванням здобувачів ВО. 6. Наявність в Академії системи професійного розвитку викладачів. Функціонування для викладачів-початківців «Школи молодого викладача». Розширення викладачами кафедр ЗВО географії підвищення кваліфікації, в т.ч. і на країни Євросоюзу. Тісні зв'язки з роботодавцями. 7. Потужна матеріально-технічна база. Наявність служб із соціально-психологічної підтримки здобувачів, створення Відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності. Наявність безпечного освітнього середовища для здобувачів. Функціонування в бібліотеці ЗВО електронного навчально-методичного комплексу, створення умов для всебічного розвитку здобувачів та задоволення потреб осіб з ООП. 8. Визнання якості освіти пріоритетним завданням Академії. Наявність підрозділу із забезпечення якості освіти. Сприяння адміністрації вдосконаленню системи із забезпечення якості освіти у ЗВО. Існування Підрозділу з працевлаштування. 9. Наявність на сайті кафедри розділу «Зауваження та пропозиції стейкхолдерів» (окремо за кожною ОП), що забезпечує дієвий зворотний зв'язок та надає можливість студентам, викладачам та роботодавцям пропонувати свої ідеї щодо покращення ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У Профілі ОПП відсутня кваліфікація, яка надається за ОП. Відмічено загальний характер змісту робочих програм (окрім ОК.05, ОК.06, ОК.07), які практично без змін можуть використовуватись у підготовці фахівців магістерського рівня інших суміжних з даною ОП програм, огріхи їх джерельного забезпечення та недостатню увагу завідувача випускової кафедри до вдосконалення їхнього змісту в розрізі обґрунтування та розкриття специфіки підготовки фахівців галузі Початкова освіта. Атестація здобувачів ВО спрямована переважно на виявлення компетентностей викладача ЗВО. У робочих програмах освітніх компонентів не висвітлені конкретні еквіваленти зарахування результатів неформальної освіти по кожному компоненту ОП. Серед НПП, які забезпечують ОП Початкова освіта, є такі, чия відповідність даній ОП є неповною (ст. викл. Дригач Т. Г., доц. Молчанюк О. В., гарант ОП Упатова І.П.). Комп'ютерна техніка в окремих аудиторіях, а саме її програмне забезпечення, потребує своєчасного оновлення. Залучення стейкхолдерів до перегляду ОП у ЗВО наявне, але характеризується ознаками формальності. Академія не в повній мірі залучає студентів до активної участі у творенні освітнього процесу, Рекомендації: 1. Узгодити формулювання кваліфікації у частині “викладач педагогіки” з діючим Класифікатором професій ДК 003:2010 із змінами від 15.02.2019 № 259. Прописувати кваліфікацію “викладач педагогіки”, що надається здобувачеві ВО за даною ОП, в Профілі ОП “Початкова освіта”, оскільки її відсутність ускладнює з'ясування змістових характеристик даної складової кваліфікації. 2. Посилити увагу до використання досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних ОП. 3. Переглянути зміст обов'язкових компонент (окрім ОП.04-06) на предмет їх більшої дотичності до спеціальності 013 Початкова освіта. 4. В ОПП допрацювати структурно-логічну схему з відображенням прямих і зворотних зв'язків між ОК, оскільки представлена лише посеместрова послідовність їх вивчення. 5. Уточнити, які саме види, форми та засоби організації неформальної освіти можуть бути зараховані по кожному компоненту ОП. 6. Включити до змісту комплексного кваліфікаційного екзамену питання з початкової освіти. 7. До тематики курсових та магістерських робіт включити проблеми не лише вищої школи, а й початкової школи. 8. Замінити застарілу термінологію щодо означення атестації здобувачів ВО: державна атестація, державний кваліфікаційний екзамен, державна екзаменаційна комісія. 9. Пропонувати гаранту ОП Упатовій І.П., викладачам Дригач Т.Г., Молчанюк О.В. більше спрямовувати свою професійну активність у площину початкової освіти. 10. Керівництву закладу варто стимулювати викладачів до підвищення кваліфікації у напрямку забезпечення даної ОП. 11. Звернути увагу на необхідність періодичного оновлення комп'ютерної техніки та її програмного забезпечення. 12. При формуванні анкет поряд із

питаннями закритого типу використовувати питання відкритого типу, з можливістю отримання від студентів конкретних пропозицій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, які повністю відповідають місії та стратегії ЗВО як закладу, що готує гуманітарно-педагогічну спільноту. Підготовка фахівців початкової ланки освіти здійснювалась з початку існування закладу, що цього року святкує своє 100-річчя. Підготовки магістрів за цією спеціальністю здійснюється з 2005 року. Стратегічна мета академії передбачає розвиток та закріплення провідних позицій, що спрямовані на задоволення потреб громадян, суспільства і держави в якісній вищій освіті, посилення ролі інноваційного складника у діяльності академії та її реальній інтеграції до європейського і світового освітнього простору <http://dx.ua/gzMPP>. ОП «Початкова освіта» другого (магістерського) ступеня вищої освіти суголосно місії та стратегії Академії сприяє підготовці сучасного конкурентоспроможного фахівця початкової школи та ЗВО, що значно прискорює та поширює запровадження в освітній простір держави кращих вітчизняних та світових педагогічних практик в умовах швидкоплинних змін та інновацій та гострої необхідності підготовки головного організатора та реалізатора таких змін в ЗЗСО й ЗВО. Особливість даної програми полягає в наданні педагогічної освіти особам, які здобули попередній рівень вищої освіти за освітнім ступенем “бакалавр”, “магістр”, ОКР “спеціаліст”, за іншими спеціальностями та які мають стійку професійну вмотивованість у здобутті цієї освіти, а також можливість одночасно отримати кваліфікацію “викладач педагогіки”, що поширює професійне поле діяльності організатора початкової освіти та надає йому можливість брати активну участь у розбудові освітнього процесу в умовах запровадження ідеї НУШ на різних ланках його модернізації. Відсутність графі “кваліфікація що надається за ОП” в тексті ОПП та вказівка у Самозвіті на те, що ОП не передбачає присвоєння кваліфікації, пояснені Гарантом програми Упатовою І.П. та зав. випусковою кафедрою Беляєвим С.Б. на резервній зустрічі з експертами як технічна помилка. ЕГ було надане пояснення гарантом про те, що згідно з діючим у закладі “Положенням про формування спеціалізацій спеціальностей...” <http://dx.ua/3dyGv>, рішенням Вченої ради Академії була затверджена освітньо-професійна програма зі спеціальності 013 «Початкова освіта» з кваліфікацією «магістр початкової освіти; організатор початкової освіти; вчитель початкової школи; викладач педагогіки» (Протокол №1 Вченої ради від 31.08.2020 р.). Експертна група зазначає, що заявлена у навчальному плані кваліфікація “викладач педагогіки” відсутня у діючому Класифікаторі професій ДК 003:2010 із змінами, від 15.02.2019 № 259. До особливостей ОП можна віднести її логічне існування у лінійці освітніх рівнів спеціальності “Початкова освіта”, що запроваджені у закладі (від молодшого спеціаліста до випускника третього науково-професійного рівня) та надзвичайну спрямованість підготовки майбутніх магістрів ПО до практичної професійної діяльності, що реально робить програму конкурентоспроможною на ранку подібних пропозицій.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На етапі проектування освітньої програми усі зацікавлені сторони могли ознайомитись з її проектом та внести пропозиції. Цей факт підтверджений при зустрічах у фокус групах з усіма стейкхолдерами та при ознайомленні з “Положенням про стейкхолдерів освітніх програм Академії”, затвердженим протоколом № 12 від 10.06.2020 р. Вченої ради закладу після проведення попередньої (умовної) акредитації з урахуванням зауважень ГЕР <http://dx.ua/NY9EA>. Гарантом представлений членам ЕГ Протокол засідання випускової кафедри (Протокол № 13 он-лайн засідання з використанням Zoom від 27.05.2020), у якому зафіксовані пропозиції різних категорій стейкхолдерів щодо попереднього проекту ОП. Наприклад, пропозиція директора школи №19 Булавінцевої О.М. щодо програмних результатів навчання, у які бажано внести знання теоретико-методичних засад педагогічних технологій в галузі початкової освіти, методики викладання педагогіки та основних вимог до науково-методичного забезпечення освітнього процесу у ЗВО; запит начальника Управління освіти Нижняка О. щодо необхідності організовувати та здійснювати освітній процес у початковій школі в умовах інклюзивного навчання; до переліку освітніх компонентів включити дисципліни, що розкривають питання «Інклюзивна освіта» тощо. Проте, дисципліна “Інклюзивна освіта” розробниками програми наразі представлена лише у переліку вільного вибору студентів. На підставі вивчення локальних документів та аналізу результатів спілкування у фокус-групах ЕГ підтверджує подані у самозвіті Академії факти удосконалення ОП. Зокрема, відкориговано мету освітньої програми

з орієнтацією на професійне поле діяльності фахівця з початкової освіти та викладача педагогіки, уточнена придатність працевлаштування, прописана інтегральна компетентність з огляду на НРК із зазначенням спеціальності. За словами гаранта, опрацьовано та скориговано усі 17 компетентностей по ОП, що підтверджується аналізом-співставленням попередньої (2018 р.) та оновленої (2020 р.) ОП <http://dx.ua/Ja8fV> Здійснено корекцію цілей та програмних результатів ОП по пп.1-5, п.9, п.13, п.14 зауважень та рекомендацій звіту з попередньої акредитації.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП «Початкова освіта» та програмні результати загалом відображають тенденцію розвитку спеціальності, галузевий і регіональний контекст, ринок праці, досвід вітчизняних та іноземних програм. За словами гаранта та НПП, в Академії здійснюється вивчення зарубіжного досвіду створення програм подібного типу, зокрема в основу освітньої програми покладена ідея взаємозв'язку між компетентностями, ПРН та кредитами ECTS для відповідного рівня навчання (за проектом «Тьюнінг»). НПП - учасники фокус груп та групи забезпечення ОП підтвердили свою безпосередню участь в українсько-фінському проекті «Навчаємось разом», який дозволив врахувати міжнародний досвід організації освітнього середовища та запровадити на ОП технології диференційованого навчання та викладання. Враховано ідеї організації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, отримані від представників Alabama State University The Harold Lloyd Murphy Graduate School Montgomery, USA. При укладанні ОП, що акредитується, враховано досвід подібних (суміжних) вітчизняних програм, за словами гаранта, це досвід кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти ЦДПУ імені В.Вінниченка та кафедри теорії та методики початкової освіти К-ПНУ імені І.Огієнка. Зокрема, запроваджено навчальну дисципліну «Освітні технології вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ», державна атестація включена у перелік обов'язкових компонент ОП з виділенням кредитів, враховано принцип побудови структурно-логічних схем, узгодженість компетентностей і формулювання ПРН тощо. Констатуємо, що ЗВО регулярно моніторить на ринку праці регіональну потребу фахівців початкової освіти, здатних реалізовувати сучасні ідеї Нової української школи. Специфіка регіону пов'язана з наявністю інших закладів освіти, що готують фахівців із початкової освіти. Діяльність Академії імплементується в активних конкурентних умовах, що спонукає до постійного пошуку нових ефективних форм і методів підготовки фахівця ПО. Водночас, у регіоні простежується попит на фахівців у галузі Початкова освіта (за словами учасника фокус-групи, заступника директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації - начальника управління науки, вищої, професійної освіти та кадрового забезпечення Ігнат'єва В.В., станом на 1.10.2020 р. по області ще існувало 54 вакансії вчителя початкової школи).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта другий (магістерський рівень) не затверджений. Розроблена ОП відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій та другому циклу ВО Рамки кваліфікацій; нормам і положенням, що визначають державні вимоги до рівня кваліфікованого фахівця в галузі початкової освіти для досягнення ним сумарного кінцевого показника набутих компетентностей, а саме: здатність розв'язувати типові та складні завдання, проблеми в галузі професійно-педагогічної діяльності, що ґрунтується на реалізації теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, організації науково-педагогічних досліджень комплексного характеру з невизначеністю умов і вимог. Експертною групою встановлено, що змістове наповнення результатів навчання ОП відповідає вимогам НРК для другого (магістерського) рівня вищої освіти за дескрипторами: знання (ПРН2, ПРН4, ПРН5, ПРН7, ПРН9), уміння (ПРН10, ПРН11, ПРН13, ПРН14), комунікація (ПРН12, ПРН15, ПРН16, ПРН17), автономність і відповідальність (ПРН3, ПРН1, ПРН6, ПРН8) (на виконання п. 5 рекомендацій ГЕР з попередньої акредитації даної ОП). ЕГ з'ясовано, що ОП враховано чинний Державний стандарт початкової освіти, затверджений зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 688 від 24.07.2019. Так, ОП «Початкова освіта» сприяє досягненню результатів навчання, завдяки впровадженню в освітній процес обов'язкових компонентів, які дозволяють набутти здобувачам основні професійні компетентності (наприклад, «Освітні технології навчання Мовно-літературної галузі в початковій школі», «Освітні технології навчання галузі «Математика» в початковій школі», «Освітні технології вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ» тощо.) що підсилює низка дисциплін з науково-педагогічної, організаційно-методичної та викладацької підготовки (наприклад, «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень. Методика викладання педагогіки в ЗВО»; «Управління освітнім процесом в закладах освіти. Сучасні освітні технології»). Чотири види практики з підготовкою кваліфікаційної роботи передбачають безпосередню практичну і науково-дослідну підготовку майбутніх учителів початкової школи, викладачів педагогіки другого (магістерського) рівня підготовки.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Вважаємо, що сильною стороною цієї ОП є її надзвичайна затребуваність в умовах розвитку початкової освіти в Україні, зокрема врахування потреб сучасного стану динамічного розвитку суспільства та стрімкої модернізації освіти через актуалізацію підготовки фахівців початкової ланки освіти до реалізації інновацій НУШ на всіх рівнях освітніх реформ, зокрема в площині одночасної інноваційної діяльності ЗЗСО та ЗВО. Розробка та впровадження ОП відбувається у тісній співпраці усіх стейкхолдерів. Освітня програма спрямована на практичну орієнтованість підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендації: - Посилити увагу до використання досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних ОП. - Узгодити формулювання кваліфікації у частині “викладач педагогіки” з діючим Класифікатором професій ДК 003:2010 із змінами від 15.02.2019 № 259. - Включити до переліку основних ОК дисципліни, що викладаються іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загальна відповідність. Потребує уточнення формулювання кваліфікації та її прописування в ОПП задля логічного фокусування освітньої програми відповідно до предметної області та кваліфікації, що отримується.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, загальний обсяг обов'язкових компонентів 67,5 кредитів ЄКТС (з них цикл практичної підготовки 30 кредитів) обсяг вибіркових дисциплін становить 22,5 кредита, що відповідає вимогам законодавства щодо навантаження для другого (магістерського) ступеня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру, освітні компоненти підпорядковані логіці навчання, структурно логічна схема ОП відображає послідовність її компонентів, проте в схемі не відображено взаємозв'язок компонентів між собою. Констатуємо, що формування загальних компетентностей загалом забезпечується вивченням циклу обов'язкових дисциплін та (по факту вільного вибору дисциплін студентами, що навчаються за ОП) дисциплінами вільного вибору, практичною підготовкою та написанням й захистом кваліфікаційної роботи, що уможливорює досягнення заявлених ОП цілей навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У з'ясуванні відповідності змісту програми предметній області визначеної для неї спеціальності (013 Початкова освіта) експертна група керувалась наступними умовиводами: по-перше, згідно кваліфікації, прописаної лише у навчальному плані, спеціальність, визначена ОП, має подвійне предметне поле, що з'єднує початкову освіту (Вчитель початкових класів. Організатор початкової освіти) та вищу освіту (Викладач педагогіки); по-друге, основний фокус ОП має визначення: Науки про освіту. Початкова освіта. Підготовка до професійної діяльності в початковій школі, в закладах вищої освіти <http://dx.ua/8t6Qx>. За таких умов, на підставі вивчення переліку та змісту

освітніх компонентів ОП, експертна група підтверджує кореляцію між ПРН за кожним компонентом з визначеним в ОП переліком загальних та фахових компетентностей, а також вбачає загальну відповідність змісту ОП предметній області спеціальностей. Експертна група зазначає, що в структурі ОП представлені компоненти, які спрямовані на розвиток професійних компетентностей вчителя початкових класів (ОК.4, ОК.5, ОК.6, ПП.01, ПП.02), а не лише ті, засобом яких провадиться підготовка викладача закладу вищої освіти. Констатуємо, що п.7 рекомендацій GER з попередньої акредитації Академією взято до уваги та опрацьовано. Водночас викликають сумніви: коректність назви ОК ПП.01, а саме уживання терміну “пробні заняття” для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг кредитів ЕКТС на дисципліні вільного вибору складає від загального обсягу 25%, що відповідає нормам чинного законодавства. Процедура обрання здобувачами освіти вибіркових дисциплін відображено в оприлюдненому на сайті ЗВО Положенні про дисципліни вільного вибору студентів (затверджене протоколом № 9 Вченої ради Академії від 30.03.2020 р.) <http://dx.ua/Sh4hD> . Силабуси усіх дисциплін вільного вибору студентів, згідно Положення, розміщені на сайті випускової кафедри <http://dx.ua/eBahI>. Результати співбесіди зі студентами, які навчаються за ОП «Початкова освіта», підтвердили їхню повну обізнаність та свідому участь у процесі вибору дисциплін. Орієнтовний перелік вибіркових дисциплін представлено в структурі самої ОП. За рішенням кафедри та пропозиціями стейкхолдерів він може бути доповненим, що певним чином обмежує свободу вибору у межах ЗВО (дисципліни вільного вибору, що пропонуються на інших спеціальностях, кафедрах, факультетах).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Окремим освітнім компонентом ОП є практична підготовка здобувачів освіти, на яку передбачено 30 кредитів: Практика пробні заняття в закладах освіти, Практика з організації освітнього процесу в початковій школі, Асистентська практика, Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи. Організація і проведення практики регламентується Положенням про проведення практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти Харківського педагогічного фахового коледжу комунального закладу “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” Харківської області <http://dx.ua/fJhbY> . Відповідно до кожної практики розроблена та представлена гарантом експертній групі робоча програма. Виробнича практика організовується відповідно до угод. Констатовано, що усі види практик є органічною, взаємозалежною частиною освітнього процесу й проводяться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача Академії та спеціаліста з фаху. Під час зустрічі зі студентами з’ясовано, що вони задоволені практикою. У співбесіді на фокус-групі роботодавців підкреслено, що високий рівень практичної підготовки випускників цього ЗВО в місті та області вважають іміджевою ознакою цього закладу, роботодавці саме з цих міркувань при працевлаштуванні надають перевагу його випускникам.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Оскільки предметна область спеціальності за своєю сутністю є соціономічною, то цілі, завдання та зміст ОП повною мірою забезпечують набуття здобувачами освіти соціальних навичок. ОП формує педагогічно обґрунтовану поведінку у педагогічних ситуаціях, здатність працювати з дітьми молодшого шкільного віку в умовах НУШ та зі студентською молоддю. ОП передбачено формування психолого-комунікативних навичок організації дитиноцентрованого та студентоцентрованого освітнього середовища. Це досягається при вивченні практично усіх дисциплін обов’язкового циклу: ОК.01-08. Розвиток soft skills студентів передбачено й програмами чотирьох практик ОП. Аналіз співбесід з викладачами та студентами дозволив підтвердити заявлений у самооцінюванні важливий чинник формування соціальних навичок, що існує за ОП: специфіка методів та форм проведення навчальних занять з дисциплін ОП. Ідеться про: навчальні тренінги, ділові ігри, рольові ігри, кейс, самостійну роботу з розв’язання освітніх завдань. Експертна група, на основі спостережень під час зустрічей з студентськими фокус-групами та у співбесіді з роботодавцями зазначає високий рівень володіння студентами цими навичками. Дана характеристика є суттєвою та типовою для випускників цієї ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній тому розробники ОП орієнтувалися на Національну рамку кваліфікацій (7 рівень).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

З'ясовано, що обсяг фактичного навантаження співвідноситься з обсягом ОП у кредитах. Обсяг освітньої програми у цілому дає змогу досягти цілей та програмних результатів навчання. На обов'язкові дисципліни передбачено по 3; 4; 4,5; 6 кредитів. Обсяг вибіркових дисциплін по 3,5; 5 кредитів. Співвідношення аудиторних і самостійних годин визначається Положенням про організацію освітнього процесу (Протокол №1 Вченої ради від 31.08.2020 р.)<https://bitly.su/Hcrtt> Загальний відсоток самостійної роботи знаходиться в межах 1/3 та 2/3 від загального обсягу навального часу студент та становить у середньому 63%. Зміст самостійної роботи з дисциплін визначений робочими програмами і супроводжується методичними рекомендаціями до їх виконання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на даній ОП не здійснюється, але це є актуальним викликом сучасного ринку освіти, тому необхідність запровадження дуальної освіти ЗВО планує у своїй подальшій роботі.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП, її структура відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів ОС «Магістр». ОК програми логічно взаємопов'язані, структуровані та спрямовані на досягнення заявлених цілей та ПРН, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 013 Початкова освіта та підготовці викладача педагогіки. ОП надає змогу здобувачеві освіти сформулювати освітню траєкторію, здобути соціальні навички та набути необхідну практичну підготовку. Освітні компоненти (наприклад, ОК.01, ОК.03-08), значний обсяг годин на педагогічну практику (30 кредитів на 4 практики з підготовкою кваліфікаційної роботи) забезпечують належний рівень оволодіння студентами практичними навичками, особливо soft skills. Високий рівень практичної підготовки випускників цього ЗВО в місті та області вважають іміджевою ознакою цього закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На думку експертів, потребує певного перегляду зміст обов'язкових компонент (окрім ОП.04-06) на предмет їх більшої дотичності до спеціальності 013 Початкова освіта. Рекомендовано прописувати кваліфікацію «викладач педагогіки», що надається здобувачеві ВО за даною ОП, в Профіль ОП «Початкова освіта», оскільки її відсутність ускладнює з'ясування змістових характеристик даної складової кваліфікації. В ОПП допрацювати структурно-логічну схему з відображенням прямих і зворотних зв'язків між ОК, оскільки представлена лише посеместрова послідовність їх вивчення.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Початкова освіта» відповідає Критерію 2 в розрізі обсягу, змісту ОП, її структури, узгодженості з предметною областю, передбачуваності індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зорієнтованості на практичну підготовку та сформованості соціальних навичок. Проте простежуються несуттєві недоліки, які можна усунути у процесі її оновлення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому Академії розміщені на сайті закладу та регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу. Правила прийому на навчання за ОП знаходяться у вільному доступі для всіх бажаючих. У Правилах прийому подано чіткі терміни подання документів, процедура проведення конкурсного відбору, строки проведення вступних випробувань та оприлюднення рейтингових списків, зарахування вступників за ОП. Правила є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень <https://bitly.su/aNTd> На основі опитування здобувачів освіти у фокус-групах з'ясовано, що всі вступники ОП мали рівні права вступу на здобуття вищої освіти (другий) магістерський рівень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На основі опитування здобувачів освіти та аналізу Правил прийому Академії встановлено, що для вступу за цією ОП передбачено складання вступниками фахового випробування з педагогіки та методики початкового навчання. Це дозволяє виявити рівень цілісності та системності теоретичних знань абітурієнта з циклу психологічних дисциплін, встановити мінімальний пороговий бар'єр для з'ясування спроможності вступника до опанування освітньо-професійної програми на рівні магістратури. Водночас програма вступного випробування з іноземної мови враховує вимоги достатнього рівня володіння іноземною мовою, яка повинна стати важливим елементом професійної підготовки фахівця початкової освіти. Таким чином, Правила прийому Академії враховують особливості ОП «Початкова освіта».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, прописані у “Положенні про організацію освітнього процесу...”<https://bitly.su/Hcrtt> . Ці правила є чіткими і зрозумілими, під час індивідуальної бесіди зі здобувачами з'ясовано, що їм відомий механізм їх упровадження. Процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, прописана й у “Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу...”<https://bitly.su/tqo3aWX> затвердженому 26 червня 2020 р. Положення передбачає різні види (внутрішню та міжнародну) та форми академічної мобільності для здобувачів даної ОП, наприклад, навчання за програмами академічної мобільності, мовне стажування, наукове стажування. ЕГ фіксує чітко виписану процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та не виявляє фактів зарахування таких результатів на ОП. Усі здобувачі, що навчалися за даною ОП - випускники Академії, що продовжують отримувати другий рівень освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз документації та інформації, отриманої у фокус групах, підтверджує заявлену у Самоаналізі інформацію про реалізацію на ОП ідеї інтеграції в освітній процес неформальної освіти. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу...” і враховується під час семестрового контролю. Це регулюється й “Порядком оцінювання компетентностей студентів відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу”<https://bitly.su/A797> . Критерії оцінювання видів і форм неформальної освіти студентів представлені у робочих програмах дисциплін. На вступних лекціях студентів ознайомлюють з особливостями цієї процедури по кожному освітньому компоненту. При цьому враховуються різні формати зарахування аналогічних програм компонентів (наприклад, курси, стажування, тренінги різних рівнів). Однак у робочих програмах освітніх компонентів не висвітлені конкретні еквіваленти зарахування результатів неформальної освіти по кожному конкретному компоненту ОП. Представлені лише загальні, уніфіковані види та засоби (вказується лише їх формат: курси, семінари тощо) та загальний алгоритм оцінювання результатів неформальної освіти у балах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Документобіг Харківської гуманітарно-педагогічної академії підтверджує його відповідність динаміці розвитку сучасної вищої освіти. Правила прийому на навчання за ОП знаходяться у вільному доступі для всіх бажаючих.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У робочих програмах освітніх компонентів не висвітлені конкретні еквіваленти зарахування результатів неформальної освіти по кожному компоненту ОП. Представлені лише загальні, уніфіковані види та засоби (вказується лише їх формат: курси, семінари тощо) та загальний алгоритм оцінювання результатів неформальної освіти у балах. Рекомендовано уточнити, які саме види та засоби неформальної освіти можуть бути зараховані по кожному окремому компоненту ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Простежується відповідність ОП Критерію 3, зауваження не є суттєвим, хоча і вимагає уточнення по кожному освітньому компоненту.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Інформація, зазначена у звіті про самооцінювання та результати експертизи свідчать про достатньо широкий спектр методів, прийомів, засобів, технологій та форм організації освітнього процесу, що застосовуються в роботі із здобувачами вищої освіти НПП, які забезпечують ОП. На ОП використовуються як традиційні, так і інноваційні методи навчання, водночас, надається перевага активним та інтерактивним методам. Це відображено в робочих програмах ОК, силабусах, навчальних і методичних посібниках, розроблених викладачами, що забезпечують ОП. Конкретні приклади використання відповідних методів були озвучені викладачами на зустрічі з академперсоналом, підтверджені в бесідах зі студентами. На сайті кафедри (<https://sites.google.com/view/pedagogika-hgpa-kh>). розміщені робочі програми та силабуси ОК із зазначенням методів навчання, з якими мають можливість ознайомитися здобувачі вищої освіти. Моніторинг систематичних опитувань студентів засвідчує той факт, що вони задоволені ефективністю форм і методів навчання, вважають їх оптимальними. Водночас студенти не впливають на вибір форм, методів навчання і викладання. Даний висновок було зроблено на основі проведеної зустрічі із здобувачами вищої освіти. Студенти висловлювали задоволення від інтерактивних, проблемних методів, елементів тренінгів, що використовують викладачі ОП. Проте дуже обережно віднеслись до можливості висловлювати критичні судження, давати рекомендації щодо впровадження тих форм і методів навчання, що відповідають їхнім потребам, пояснюючи це тим, що для цього їм бракує знань, компетентностей ("викладачеві видніше, він професіонал" тощо). Відповідність вимогам студентоцентрованого навчання та принципам академічної свободи простежується через можливість магістрантів вибирати ОК, теми випускних кваліфікаційних робіт, які є для них актуальними, цікавими, відповідають їх індивідуальним потребам та професійним прагненням («Положення про випуск кваліфікаційну роботу студента КЗ «ХГПА» ХОР» <http://dx.ua/AwgAt> , брати участь у наукових дослідженнях («Положення про науково-дослідницьку роботу студентів» <http://dx.ua/kYECW>) та оприлюднювати отримані результати на наукових конференціях різних рівнів <http://dx.ua/ZWcFt>. Схвально оцінюють здобувачі вищої освіти практичну складову ОП (навчальним планом передбачено 4 види практики, які взаємодоповнюють одна одну за змістом та професійною спрямованістю), що забезпечує сформованість їх практичної готовності до виконання професійних функцій. В ЕГ викликає сумнів практика "Пробні заняття в закладах освіти" на магістерському рівні підготовки фахівця, оскільки технологічні засади її проведення більше відповідають підготовці вчителя на рівні молодшого бакалавра, бакалавра.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Всі документи щодо організації освітнього процесу в Харківській гуманітарно-педагогічній академії відповідають чинному законодавству та знаходяться на сайті закладу. Зустріч із студентами показала, що здобувачі вищої освіти належно поінформовані про освітній процес, цілі, зміст та програмні результати навчання через усні повідомлення викладачів (зокрема, на першому тижні вивчення ОК кожен викладач знайомить здобувачів вищої освіти з

основними положеннями нормативного забезпечення ОК), консультації, друковані матеріали (методичні рекомендації до проведення практичних і семінарських занять, завдання для самостійних і індивідуальних робіт, завдання для поточного та семестрового контролю, робочі зошити з окремих навчальних дисциплін) дошки розкладів, інформаційні куточки. Студенти мають можливість вільно отримувати відповідну інформацію у зручний для них час за допомогою Internet-ресурсів (офіційний веб-сайт Академії <http://www.hgra.kharkov.com/> сайти кафедр <http://dx.ua/rkd6c>, класична та електронна бібліотека Академії). Доступ до всіх інформаційних ресурсів, репозитарію Академії вільний, безоплатний та безпечний. Графік організації освітнього процесу, у якому відображено відповідні контрольні заходи та терміни їх проведення, представлено в навчальному плані та розміщено на інформаційних стендах Академії.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до Статуту ХГПА (с. 26) одним із принципів освітньої діяльності Академії є інтеграція освіти й науки шляхом активного використання наукових досліджень і методів інноваційного характеру в освітньому процесі. «Положення про науково-дослідницьку роботу студентів» (<http://dx.ua/kYECW>) визначає науково-дослідницьку роботу провідним видом діяльності академії та невід'ємною складовою освітнього процесу. Встановлено, що до цього виду діяльності системно залучаються як науково-педагогічні працівники, так і здобувачі вищої освіти. Імплементація дослідницького компоненту в рамках забезпечення ОП відбувається в освітньому процесі за рахунок включення до переліку дисциплін навчального плану такої дисципліни, як «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень. Методика викладання педагогіки у ЗВО». Поряд із здачею комплексного кваліфікаційного іспиту з фахових дисциплін студент другого рівня вищої освіти має обов'язково виконати курсову та магістерську роботу. Варто зауважити водночас, що доцільність виконання курсової роботи паралельно з магістерським дослідженням, на нашу думку, є сумнівною, оскільки дублює формування у майбутніх фахівців пошуково-дослідницьких умінь. В темах курсових і магістерських досліджень явний пріоритет надано педагогіці вищої школи над початковою освітою. Магістранти активно залучаються до пошуково-дослідницької діяльності на засадах академічної свободи, професійної спрямованості, актуальності досліджуваної проблеми, академічної мобільності та доброчесності. Для підвищення рівня науково-дослідницької роботи, ефективного залучення до цього процесу здобувачів вищої освіти в Академії створено студентське наукове товариство (СНТ), діяльність якого регламентується нормативними документами ЗВО: <http://dx.ua/KyNT3>. Майбутні фахівці під керівництвом викладачів кафедри залучаються до участі у конференціях різних рівнів, написання наукових робіт, проектів, статей, тез доповідей конференцій, фахових тренінгах, семінарах, вебінарах тощо. Відповідно до звіту про самооцінювання, сайту та результатів опитування студентів зафіксовано, що на кафедрі діє два наукових студентських гуртки «Педагогіка» та «Психея». Також здобувачі беруть участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах, посідаючи призові місця (2015, 2016 рр. - призові місця на Всеукраїнській олімпіаді з педагогіки початкової освіти, 2019 р. - на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт). Експертна група ознайомила із результатами наукових досліджень здобувачів вищої освіти, які опубліковані у науково-методичних збірниках студентських робіт, матеріалах конференцій. Крім того, заклади освіти, в яких магістранти проходять різні види практики, є дослідницькою базою під час організації педагогічного експерименту у межах виконання випускних кваліфікаційних робіт. Таким чином, роботу з поєднання наукової і дослідницької діяльності в Академії організовано на належному рівні, що дозволяє ефективно реалізовувати основні засади ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст ОП постійно оновлюється, вдосконалюється. Викладачі, як засвідчує аналіз робочих програм, постійно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, а також враховуючи основні положення концепції НУШ. Водночас деякі робочі програми недостатньо відображають специфіку сфери початкової освіти та підготовки у ЗВО фахівців даного профілю (Філософія освіти; Управління освітнім процесом у закладах освіти. Сучасні освітні технології та ін.), потребують більш ретельного вивчення списку основної та додаткової літератури (Управління освітнім процесом в закладах освіти. Сучасні освітні технології - до списку основної літератури внесено Державний стандарт базової і повної середньої освіти 2004 р., в той час як відсутній нині діючий Державний стандарт початкової освіти 2018 р.), уникнення технічних помилок та огріхів (Методика викладання педагогіки - у списку літератури знаходимо багато праць, які взагалі не відповідають змісту предмету, помилково перенесені з іншої програми). Оновленню змісту освіти сприяє активна участь викладачів у тренінгах та методичних семінарах, присвячених проблемам удосконалення освітнього процесу у сучасних закладах середньої та вищої освіти відповідно до реформи Нової української школи та інших інновацій, а також робота викладачів у якості сертифікованих тренерів-педагогів та експертів із сертифікації вчителів початкових класів (на веб-сторінці кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту представлено відповідні сертифікати викладачів, розроблені МОН України, студією онлайн-освіти EdEra та громадською організацією "Освіторія". Викладачі ефективно використовують отриманий досвід під час лекційних, практичних та семінарських занять, організації консультацій з практики, добору тем курсових і дипломних проектів, у чому ми пересвідчилися на зустрічах із здобувачами вищої освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Процесом інтернаціоналізації в ХГПА керує відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності (Положення про відділ ... <http://dx.ua/jyBr1>) відповідно до стратегії розвитку Академії до 2025 року. Заклад системно підвищує ефективність міжнародного співробітництва. Академією укладено 10 міжнародних угод (інформація про них поміщена в розділі Міжнародні партнери - відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності академії), у 7 з яких задіяні НПП та студенти ОП Початкова освіта. За словами заввідділом міжнародних зв'язків та академічної мобільності Академії Дьоміної Ю.В., реалізація угод з міжнародними партнерами здійснюється через участь НПП у Міжнародних наукових конференціях та семінарах у країнах Європи, підготовку та видання монографій та інших праць у наукових виданнях європейських країн, стажування викладачів за кордоном, що підтверджується сертифікатами та свідоцтвами. За останні 3 роки міжнародне стажування пройдено такими викладачами випускової кафедри: Л.Петриченко (Іспанія, 2017); І.Репко, О.Акімова, В.Одарченко, І.Толмачова (Польща, 2017); С.Беляєв (Словакія, 2017); О.Кузнєцова (Польща, 2019); В.Одарченко, І.Толмачова, Л.Кондрацька, О.Шукалова, С.Бужинська, Ю.Блудова (Польща, 2020). Налагоджуються програми академічної мобільності здобувачів ВО. Так, у рамках однієї з таких програм 01.10.2020 р. відбулася міжвузівська лекція для магістрів ХГПА та ЦДПУ ім. В. Винниченка <https://sites.google.com/view/pedagogika-hgra-kh>. Маїстри мають змогу відвідувати онлайн-лекції іноземних фахівців. Так, 10.10-07.11 2020 р. у рамках святкування Днів програми ЄС Еразмус+ 2020, спільно з партнерською організацією БО "БФ "Дон Калабрія Україна" та Istituto Don Calabria, Italia, для НПП та здобувачів ВО академії організовано інтегрований курс онлайн-лекцій «Інклюзивна освіта» із залученням іноземних фахівців провідних ЗВО та реабілітаційних установ Італії. <http://dx.ua/InTkh>. Долучаються НПП та здобувачі ВО до участі у проектах, міжнародних заходах. Так, починаючи з 2017 р. на базі Академії реалізується німецько-український проєкт "Кроки просвіти на шляху до порозуміння", спрямований на підтримку внутрішньопереміщених осіб; із нагоди Дня Європи в Україні 2020 в академії було реалізовано Онлайн-проєкт "Подорож закладами освіти Європи: історія та сучасність", у вересні 2020 року розпочато підготовчий етап реалізації загальноакадемічного грантового проєкту "Мобільна digital-студія інклюзивного абітурієнта "Твоя професійна перспектива" та подано заявку на отримання грантового фінансування від Slovak Agency for International Development Cooperation Проте, означена міжнародна співпраця орієнтована на діяльність академії в цілому, викладачі, що забезпечують ОП на зустрічі з академперсоналом не змогли конкретизувати, окрім впровадження елементів інклюзивної освіти, яка представлена у вибіркового компонента ОП, яким чином результати цієї співпраці сприяють удосконаленню даної ОП, впроваджуються в освітній процес підготовки магістрів Початкової освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами освітньої практики у контексті критерію 4 є: - забезпечення наступності у підготовці фахівців на рівні молодшого бакалавра, бакалавра, маїстра, що сприяє окресленню стратегії та перспектив їх професійного становлення, розробці програми подальшого професійного та особистісного розвитку; - вагоме включення дослідницької складової в зміст навчального плану; вільний вибір студентами тем маїстерських досліджень на основі їх наукових інтересів, що сформувалися під час проходження практики та під час навчання на бакалаврській програмі; - використання інноваційних, інтерактивних методів навчання та викладання, елементів тренінгової діяльності, вебінарів тощо, що дає можливість здобувачам вищої освіти набувати необхідних компетентностей, професійно розвиватися; - практична складова ОП, наявність 4-х видів практики, які взаємодоповнюють одна одну за змістом та професійною спрямованістю, що забезпечує сформованість їх практичної готовності до виконання професійних функцій; - наявність силабусів на веб -сторінці кафедри. Заклад врахував пропозиції ГЕР в рамках акредитації 2019 р. і значно розширив представлення інформації про кращі практики організації навчання та викладання за ОП на веб -сторінці кафедри педагогіки, психології початкової освіти та освітнього менеджменту у розділі Новини кафедри та на інших сторінках.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відмічено дещо загальний характер змісту робочих програм (виключенням є 3 дисципліни, які спрямовані на формування професійних компетентностей вчителя початкових класів: Освітні технології навчання "Математики" в початковій школі", Освітні технології вивчення інтегрованого курсу "Я досліджую світ" та Освітні технології навчання мовно-літературної галузі в початковій школі"), які практично без змін можуть використовуватись у підготовці фахівців маїстерського рівня інших суміжних з даною ОП програм, оскільки їх джерельного забезпечення та недостатню увагу завідувача випускової кафедри до вдосконалення їхнього змісту в розрізі обґрунтування та розкриття специфіки підготовки фахівців галузі Початкова освіта. В контексті студентоцентрованого підходу негативним, на нашу думку, виступає недостатня обізнаність здобувачів щодо можливості впливу на вибір методів, форм навчання і викладання. Рекомендації: 1. Робочі програми (окрім ОК.05, ОК.06, ОК.07), навчально-методичне забезпечення, міжнародну співпрацю чіткіше орієнтувати на цілі та зміст даної ОП. 2. Посилити реалізацію принципів впровадження студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу за ОП. Недоліки не є суттєвими. Викладання базується на принципах академічної свободи, компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів, про що свідчать опрацьовані документи, інтерв'ю зі студентами.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою, в контексті використання адекватних форм і методів, що базуються на студентоцентрованому підході та принципах академічної свободи, своєчасності надання доступної та зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання ОК, поєднанні навчання і досліджень під час реалізації ОП, своєчасному оновленні змісту освіти, поєднанні навчання, викладання і наукової діяльності з інтернаціоналізацією закладу освіти відповідають визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Прозорість і зрозумілість запроваджених в ХГПУ контрольних заходів для здобувачів вищої освіти забезпечується низкою нормативних документів, затверджених та оприлюднених на офіційному сайті, а саме: Положення про моніторинг та контроль якості освіти у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (затверджено ректором 28.08.2015 р.); Порядок оцінювання здобутих компетентностей студентів відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу (затверджено на засіданні Вченої ради, протокол № 4 від 15.11.2017 р.; Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та її структурних підрозділах (затверджено на засіданні Вченої ради, протокол № 1 від 31.08.2020 р.). Для визначення відповідності персональних досягнень студентів поетапним вимогам ОП створено фонд засобів оцінювання для проведення поточного контролю успішності та проміжної атестації, що вміщує: поточний контроль наявного рівня засобами усного та письмового опитування, тестування, ректорські контрольні роботи, складання заліків і екзаменів, виконання курсової роботи, що дозволяють оцінити ступінь сформованості компетенцій студентів. Форми контролю, розподіл балів, шкала оцінювання, критерії оцінювання видів і форм неформальної освіти студентів містяться в робочих навчальних програмах. Аналіз документів, зустрічі з академперсоналом та студентами свідчать про те, що поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу. Поточний контроль проводиться впродовж семестру на всіх видах навчальних занять за всіма дисциплінами, включеними до навчального плану (незалежно від виду семестрового контролю). Підсумкова атестація реалізується через складання здобувачем комплексного кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. За свідченням здобувачів ВО та НПП протягом навчального року не виникало проблем з інформуванням щодо форм і строків проведення різних видів контролю. Критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти є зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам СВО не розглядалась за його відсутності. Підсумкова атестація здобувачів ВО складається із комплексного кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. Якщо у навчальному плані 2019 р. вказано, змістом яких дисциплін забезпечується кваліфікаційний іспит, то навчальний план 2020 р. такої інформації не надає. Аналіз програми іспиту показує, що до нього включено нормативні навчальні дисципліни: «Сучасні освітні технології», «Педагогіка та психологія у сфері вищої освіти». Екзамен, що цілком оправдано, складається з теоретичної (теоретичні питання з названих дисциплін) та практичної (педагогічні та психологічні задачі) частини, зміст яких належно розкрито в методичних вказівках до підготовки і проведення комплексного кваліфікаційного екзамену. Однак, аналіз програми комплексного кваліфікаційного екзамену та методичних рекомендацій до нього засвідчує, що, ці дисципліни, як і іспит в цілому, спрямовані переважно на формування компетентностей фахівця ЗВО, а не вчителя початкових класів. Практично те саме можна сказати і про кваліфікаційну роботу, підготовка та захист якої регулюється Положенням про випуск кваліфікаційну роботу студента (затверджено Вченою радою академії, протокол № 1 від 30.08.2019 р.) <http://dx.ua/AwgAt> в якому чітко прописано зміст, структуру, обсяг, етапи підготовки, оформлення, захист, зберігання магістерської роботи, права та обов'язки студента та наукового керівника. Тематика магістерських робіт здебільшого теж знаходиться в площині педагогіки вищої школи. Варто зауважити, що розробниками ОП використовується застаріла термінологія щодо означення атестації здобувачів ВО: державна атестація, державний

кваліфікаційний екзаме́н, державна екзаменаційна комісія. Слідуючи рекомендації ГЕР за результатами роботи акредитаційної комісії 2019 р. розроблено та розміщено на сайті академії в розділі Нормативні документи Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів у Комунальному закладі “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” Харківської обласної ради (затверджено на засіданні Вченої ради, протокол № 1 від 31.08.2020 р.).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чітко і зрозуміло, доступно для всіх учасників освітнього процесу висвітлені в документах: Порядок оцінювання здобутих компетентностей студентів відповідно до вимог кредитної трансферно- накопичувальної системи організації освітнього процесу <http://dx.ua/ZeJ7q> Положення про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної комісії <http://dx.ua/1W2Bp> Інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій в освітньому процесі <http://dx.ua/1kK71> В Інструкції...детально прописано процедуру врегулювання конфліктних ситуацій у сфері запобігання корупції, протидії сексуальним домаганням, дискримінації, подолання конфліктів у міжособистісних стосунках тощо. Співробітники Академії та здобувачі ВО показали свою обізнаність з можливостями подання звернень з метою вирішення конфліктної ситуації до ректора Академії, анонімних звернень до “схрешок довіри”, звернень безпосередньо до правоохоронних органів, до голови Первинної профспілкової організації, голови Студентської ради. Студенти обізнані з роботою апеляційної комісії щодо вирішення конфліктних ситуацій, пов’язаних з оцінюванням їх навчальних досягнень. Однак під час зустрічей з НПП та здобувачами ВО було з’ясовано, що випадків виникнення конфліктних ситуацій з причини оскарження результатів контрольних заходів не було. Разом з тим студенти засвідчили, що вони знайомі з процедурою оскарження результатів контрольних заходів (подачі апеляції), однак їм не приходить звертатися до такої форми, оскільки накопичувальна система оцінювання вимагає систематичної роботи і студент з достатньо високою вірогідністю проектує отримання відповідного бала, що дає можливість вчасно скоригувати власні дії, спрямовані на покращення результатів навчання. Ніхто з учасників освітнього процесу не навів приклади повторного проходження контрольних заходів. Процедура повторного проходження студентом контрольних заходів в разі не складання їх у рамках сесії прописана у Положенні про організацію освітнього процесу та своєчасно доводиться до відома студентів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У Харківській ГПА прийнято Кодекс академічної доброчесності <http://dx.ua/gd35I>, який визначає правила і норми академічної доброчесності, етичної поведінки, професійного спілкування працівників та осіб, які навчаються в закладі. Також в академії працює Комісія з питань етики та академічної доброчесності. ОП містить елементи, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти: включення до ОК підготовки магістрів питань щодо академічної доброчесності; проведення поточних та підсумкових перевірок результатів навчання з використанням переважно індивідуальних форм контролю; посилений контроль курсових і дипломних робіт, зокрема, на предмет академічного плагіату; створення електронного репозитарію дипломних робіт; відкритий захист робіт на засіданні комісії з веденням відповідних протоколів; включення ОК «Академічна доброчесність» до переліку вибірових дисциплін <http://dx.ua/rQg91> Як засвідчили результати проведених зустрічей з НПП та студентами, в Академії дотримуються кодексу академічної доброчесності. Дипломні роботи перевіряються на плагіат. Відповідно до Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату <http://dx.ua/rQg91> для випускних кваліфікаційних робіт рекомендовано спеціальну шкалу оцінки залежно від кількісного показника рівня оригінальності твору, починаючи із 40%, за яких матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов’язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору. В Положенні про випуск кваліфікаційну <http://dx.ua/jeuMi> роботу зазначено, що робота допускається до захисту за умови, якщо її текст визнається оригінальним 60%. З метою аналізу на ОП відповідних технологічних рішень щодо дотримання та популяризації академічної доброчесності через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості ЕГ за результатами спілкування зі стейкхолдерами у фокус групах встановила, що всі учасники освітнього процесу обізнані з політикою, стандартами і процедурою дотримання академічної доброчесності. НПП та студенти в ході зустрічей з легкістю називали основні документи, що регламентують цю політику в Академії. ЕГ не отримала жодного повідомлення стосовно будь-яких порушень академічної доброчесності на ОП. Студенти категорично заявляли про відсутність порушень, заперечували виявлення прикладів плагіату у будь-якому форматі. В результаті роботи ЕГ пересвідчилася, що в академії активно популяризують академічну доброчесність та здійснюють профілактичні заходи у вигляді профілактичних бесід та можливості проміжних перевірок студентських напрацювань.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Питання оприлюднення та зрозумілості критеріїв оцінювання, змісту та порядку проведення контрольних заходів не викликають проблем у їх сприйнятті та усвідомленні здобувачами ВО. В Академії існує налагоджена практика ознайомлення студентів з контрольними заходами по кожній ОП та оцінюванню здобувачів: це відбувається на вступних лекціях з ОК та індивідуальних консультаціях з викладачами, інформація про які розміщена на сайтах випускових кафедр. Політика контрольних заходів, методики оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО та академічної доброчесності чітко прописана у локальних документах Академії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Атестація здобувачів вищої освіти спрямована переважно на виявлення компетентностей викладача ЗВО. В документах зустрічається застаріла термінологія щодо означення атестації здобувачів ВО. Рекомендації: 1. Включити до змісту комплексного кваліфікаційного екзамену питання з початкової освіти. 2. До тематики магістерських робіт включити проблеми не лише вищої школи, а й початкової школи. 3. Замінити застарілу термінологію щодо означення атестації здобувачів ВО: державна атестація, державний кваліфікаційний екзамен, державна екзаменаційна комісія. 4. Визначаючи у навчальному плані комплексний кваліфікаційний екзамен як форму атестації здобувачів ВО, слід вказувати, на основі яких нормативних навчальних дисциплін він буде будуватися.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Відповідність ОП за критерієм 5 стосовно форм контрольних заходів та зрозумілості критеріїв оцінювання для здобувачів ВО на кожному окремому ОК та ОП в цілому, чіткості правил проведення контрольних заходів, об'єктивності екзаменаторів на ОП, визначеності порядку оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, зрозумілості політики стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності є повною. Недоліки не суттєві і можуть бути усунені при розробці нової ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Опрацьовані експертною групою документи свідчать про реальність та академічну/ професійну відповідність кваліфікації викладачів ОП «Початкова освіта» цілям та програмним РН. Викладачі, що забезпечують ОП, здебільшого мають базову освіту та ведуть активну наукову діяльність, що дозволяє фахово викладати відповідну дисципліну. Водночас аналіз друкованої продукції викладачів, які забезпечують підготовку фахівців на ОП Початкова освіта, дає підстави зробити висновок, що вона орієнтована на широкий загал студентів різних суміжних ОП з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Достатньо велика кількість підготовлених навчально-методичних посібників, монографій, робочих зошитів, словників («Педагогіка та психологія у сфері вищої освіти»: Робочий зошит; Основи професійної рефлексії у процесі загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів: Навч.-метод. посібник; Технології розвитку креативних здібностей майбутніх учителів: Монографія; Професійна підготовка майбутніх учителів до розробки і використання педагогічних технологій: Монографія тощо) рекомендована для студентів закладів вищої освіти загалом, а не для майбутніх фахівців ОП Початкова освіта і не враховує суттєво їх специфіку. Серед НПП, які забезпечують ОП Початкова освіта, є такі, чия відповідність даній ОП є неповною. Зокрема, це стосується забезпечення викладання базових дисциплін фахової підготовки вчителя початкової школи: Освітні технології навчання галузі «Математика» в початковій школі (старший викладач Дригач Тетяна Григорівна - не має базової освіти, ЕГ не підтверджує жодної із заявлених активностей), Освітні технології вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (доцент Молчанюк Ольга Василівна - не має базової освіти, ЕГ підтверджує 3 із заявлених активностей п.4, п.10, п.15, які дотичні до ОП Початкова освіта). Гарант освітньої програми Упатова І.П. не викладає нормативних дисциплін на заявленій ОП, не є членом випускової кафедри, що утруднює процес організаційного та науково-методичного забезпечення ОП Початкова освіта.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентовано у «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та укладання з ними трудових угод (контрактів) <http://dx.ua/DubyI> та у Статуті академії. Аналіз нормативних документів, зустрічей з керівництвом закладу, академічним персоналом свідчить про те, що основою проведення конкурсу на посади викладачів є професіоналізм та спроможність НПП забезпечити викладання відповідно до цілей ОП, що реально втілюється в інституційну практику. На посади науково-педагогічних працівників за конкурсом обираються особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, ступінь магістра, а також випускники аспірантури. Успішно діє в Академії «Програма сприяння професійному розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників» (затверджена ректором академії, 2019 р.) <http://dx.ua/qdQQU>, яка передбачає не тільки виконання нормативних вимог щодо підвищення рівня кваліфікації працівників, а й врахування їх наукових інтересів, професійних потреб, особистих бажань, регламентує види і форми їх професійного розвитку.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Взаємовідносини з роботодавцями означені в Положенні про підрозділ щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників <http://www.hgra.kharkov.com> Аналіз документів, розміщених на сайті кафедри, бесіди з керівництвом закладу, НПП дають підстави стверджувати, що в академії налагоджені тісні зв'язки з роботодавцями, періодично проводяться зустрічі в рамках проведення науково-практичних конференцій, майстер-класів, круглих столів, засідань кафедри, на яких обговорюються вимоги роботодавців до випускників ОП, вносяться корективи до навчальних планів, тематики курсових і дипломних робіт, що зафіксовано у протоколах кафедри <http://dx.ua/eBahI> заходи кафедри/ розширене засідання-кафедри-в-онлайн-режимі. Контакти з управліннями та відділами освіти м. Харкова та області спрямовані на з'ясування потреб освітніх установ у педагогічних кадрах. Реалізуються спільні проекти. Наприклад, з управлінням освіти адміністрації Основ'янського району Харківської міської ради організовано цикл семінарів "Діалоги про виховання" <http://dx.ua/eBahI> заходикафедри/цикл -семінарів-діалоги-про-виховання, з працівниками управління Державної служби якості освіти у Харківській області он-лайн семінар "Безпечна і дружна до дитини школа в контексті реформи НУШ (2020 р.)". Ці факти підтверджують думку про те, що академія залучає роботодавців, які мають авторитет у галузі «Початкова освіта» в Харківському регіоні та є лідерами освітніх послуг, до організації та реалізації освітнього процесу на ОП «Початкова освіта». Свідченням цього стала і зустріч ЕГ з роботодавцями, на яку завітало 10 учасників, які жваво та активно включилися в обговорення питань та проблем ОП «Початкова освіта». 8 з них - представники загальноосвітніх навчальних закладів: директори або заступники директорів провідних загальноосвітніх шкіл I-III ступеня (Чуб В.П., Судакова Н.В., Скасків В.І., Ткач В. В., Уліцька О. М., Коваленко Т.О., Маслій О.О., Редько О.С.). На зустрічі були присутні також представники управлінь освіти: заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської ОДА, начальник управління з питань освіти та науки Ігнат'єв В. В. та заступник начальника управління освіти, молоді і спорту Лозівської міської ради Харківської обл. Музика В.М. Під час візиту експертна група з'ясувала, що академія активно та систематично використовує навчально-методичний та виробничий потенціал роботодавців для спільного виконання завдань організації практики, стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників в освітніх закладах, працевлаштування випускників. Варто зазначити, що роботодавці активно запрошують кращих студентів на роботу та працевлаштовують їх ще на етапі навчання в магістратурі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У Харківській гуманітарно-педагогічній академії достатньо поширеною є практика залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків, про що свідчать матеріали, поміщені на сайті кафедри, інтерв'ю зі студентами, випускниками, академічним персоналом, роботодавцями. Так, викладачі представленої ОП (Толмачова І., Крехно Т., Блудова Ю., Ільїна О.) (<https://sites.google.com/view/pedagogika-hgra-kh/персоналії>), які є сертифікованими тренерами-педагогами НУШ, залучають учителів до проведення майстер-класів з актуальних проблем освітнього процесу, ознайомлюючи здобувачів освіти з інноваційними підходами щодо організації освітнього процесу у школі I ступеня <http://dx.ua/JIsED> 30.04.2020 р. вчительською початкових класів Харківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 66 Харківської міської ради О. М. Колесниковою разом із кандидатом педагогічних наук, професором кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту Одарченко В.І. було проведено майстер-клас Google-Classroom - інструмент організації роботи вчителя НУШ в умовах дистанційного навчання <http://dx.ua/eBahI> заходи-кафедри 16.09.2020 року було проведено вебінар на тему "Використання електронної платформи Erudito в освітньому процесі початкової школи". Організатор вебінару - керівник команди розробників електронного ресурсу Erudito Євген Керея, який співпрацює з видавництвом "Ранок", представив програму Erudito, показавши її важливість в сучасній школі, її відповідність вимогам НУШ, інструментарій та особливості роботи з мобільним додатком з боку вчителя та учня, а також надав доступ до програми всім учасникам вебінару на особливих умовах. Вчителі початкових класів, методисти, викладачі ЗВО Харкова та інші експерти щорічно беруть участь у семінарах, круглих столах, конференціях та інших наукових та навчально-методичних заходах академії. Такі

неформальні зустрічі, відображені на веб-сторінці кафедри <http://dx.ua/KGtV9> позитивно впливають на освітній процес, мотивують студентів до самовдосконалення. Вони надають можливість взаємозбагачення та обміну досвідом, спонукають майбутніх фахівців до пошуково-дослідницької діяльності. Водночас слід зауважити, що різноманітна робота із залученням педагогів-практиків ведеться, як правило, у процесі різноманітної позааудиторної роботи, професійно спрямованих масових заходів і доволі рідко в рамках аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У Харківській гуманітарно-педагогічній академії функціонує налагоджена система професійного розвитку викладачів. Процедурні аспекти підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентуються Положенням про організацію та визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normativni/pologennya-staguvannya>. На доказ цього експертній групі було представлено нормативні документи, що свідчать про систему професійного розвитку в дії. У Програмі сприяння професійному розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників <http://dx.ua/qdQQU> зазначено, що основними завданнями професійного розвитку викладачів є оновлення, розширення та поглиблення фахових компетенцій у викладацькій, науковій, методичній, організаційній, виховній діяльності; засвоєння інноваційних методик і технологій; оволодіння ефективними методами і засобами навчання і виховання, набуття досвіду формування, вдосконалення змісту педагогічної освіти у контексті завдань підвищення її якості тощо. У п.п.3.2 цієї програми професійний розвиток працівника академії задекларовано як необхідна й обов'язкова умова і засіб успішного виконання посадових обов'язків науково-педагогічних працівників, їхньої атестації та обрання на посади. Програма розкриває види та форми підвищення кваліфікації викладачів. Для викладачів-початківців діє «Школа молодого викладача», пропонується відвідування навчальних занять колег тощо. Під час зустрічей з академічним персоналом експертна група впевнилася в тому, що академія приділяє велику увагу професійному розвитку своїх викладачів, який відповідає їхнім потребам та інтересам. Кожен викладач, дотримуючись принципів академічної свободи, має право вільно обирати місце, напрям, тематику, терміни (але не рідше ніж один раз на п'ять років) підвищення кваліфікації. Викладачі кафедри розширюють географію підвищення кваліфікації на країни Євросоюзу, зокрема, лише у 2020 р. 5 викладачів стажувались у Республіці Польща (В. Одарченко, І. Толмачова, Ю.Блудова, О. Ільїна, Т. Отрошко), 1 викладач у Фінляндії - В. Литвин. Також НПП регулярно беруть участь у міжнародних програмах підвищення професійної майстерності за сприяння міжнародних фондів і агенцій, що висвітлено на <http://dx.ua/rkd6c> індивідуальних сторінках викладачів кафедри. На веб-сторінці кафедри представлено сертифікати про проходження НПП стажування як в Україні, так і за її межами (Стажування). Зі слів студентів, такі стажування значно урізноманітнюють освітній процес, сприяють використанню викладачами інноваційного досвіду, прогресивної практики навчання і викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Вивчення документів, спілкування з керівним складом та НПП дає підстави стверджувати, що в Академії розроблено та використовують систему матеріального та/або морального заохочення викладачів, спрямовану на підвищення ефективності їх професійної діяльності. Основний документ, що регламентує діяльність окремих викладачів та кафедр – «Положення про визначення рейтингу діяльності викладачів та роботи кафедр за результатами навчальної, наукової, методичної, виховної та організаційної роботи» <http://dx.ua/PG2wn>. Підсумки роботи у даному напрямку «Про результати наукової, методичної, організаційної роботи в поточному навчальному році» щороку обговорюються й ухвалюються Вченою радою Академії, що передбачає нагородження преміями кращих викладачів кафедр, які за рейтингом отримали призові місця: за I місце – у розмірі 100 % посадового окладу; за II місце – у розмірі 70 % посадового окладу; за III місце – у розмірі 50 % посадового окладу. Було з'ясовано, що встановлюються премії в розмірі посадового окладу для вчених академії за досягнення в окремих напрямках науково-методичної роботи: за підготовку та видання підручників і навчально-методичних посібників з грифом МОН України, за результативність виконання міжнародних наукових проектів або програм, за захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата чи доктора наук. Преміями відзначаються і окремі підрозділи, кращі кафедри Академії. Стимулювання розвитку викладацької майстерності здійснюється і через проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП Академії, що зазначено в нормативному документі про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ЗВО <http://dx.ua/DybyI>. Водночас недостатньо здійснюється стимулювання викладачів до підвищення кваліфікації у напрямку забезпечення даної ОП: отримання другої вищої освіти зі спеціальності ПО, проходження стажування у провідних педагогічних ЗВО України на кафедрах початкової освіти, підготовка та видання підручників і навчально-методичних посібників для початкової школи та підготовки вчителя початкових класів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Належний науковий рівень НПП, які забезпечують ОП. В Академії функціонує налагоджена система професійного розвитку викладачів. Для викладачів-початківців діє «Школа молодого викладача». Викладачі кафедри

розширюють географію підвищення кваліфікації, в т.ч. і на країни Євросоюзу. Налагоджено тісні зв'язки з роботодавцями, періодично проводяться зустрічі в рамках проведення науково-практичних конференцій, майстер-класів, круглих столів, засідань кафедри, на яких обговорюються вимоги роботодавців до випускників ОП, вносяться корективи до навчальних планів, тематики наукових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Серед НПП, які забезпечують ОП Початкова освіта, є такі, чия відповідність даній ОП є неповною. Зокрема, це стосується забезпечення викладання базових дисциплін фахової підготовки вчителя початкової школи: Освітні технології навчання галузі “Математика” в початковій школі (старший викладач Дригач Тетяна Григорівна), Освітні технології вивчення інтегрованого курсу “Я досліджую світ” (доцент Молчанюк Ольга Василівна). Гарант Упатова І.П. не викладає на ОП нормативні дисципліни і не є членом випускової кафедри, що утруднює процес організаційного та науково-методичного забезпечення ОП Початкова освіта. Різноманітна робота із залученням педагогів-практиків ведеться, як правило, у процесі різноманітної позааудиторної роботи, професійно спрямованих масових заходів і доволі рідко в рамках аудиторних занять. Рекомендації: 1. Пропонувати гаранту ОП Упатовій І.П., викладачам Дригач Т.Г., Молчанюк О.В. більше спрямовувати свою професійну активність у площину початкової освіти. 2. Керівництву закладу варто стимулювати викладачів до підвищення кваліфікації у напрямку забезпечення даної ОП: отримання другої вищої освіти зі спеціальності ПО, проходження стажування у провідних педагогічних ЗВО України на кафедрах початкової освіти, підготовку та видання підручників і навчально-методичних посібників для початкової школи та підготовки вчителів початкових класів тощо. 3. Ширше залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців не лише до позааудиторних заходів, а й до аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наявні людські ресурси загалом відповідають Критерію 6, зауваження зорієнтовані на перспективи кадрового розвитку випускової кафедри.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час дистанційного огляду матеріально-технічної бази членами експертної групи було встановлено, що в Академії належний рівень фінансування. Матеріально-технічне забезпечення ОП знаходиться на належному рівні і постійно оновлюється. Створені умови повністю задовольняють студентів ОП та викладачів, які мають можливість викладати та навчатися в сучасних кабінетах, оформлених у відповідності до вимог Нової української школи (осередки), оснащених мультимедійним приладдям SMART “Дошка без крейди” з використанням сучасних технологій та засобів навчання (ТМ “Розумники”). Викладачі кафедри є укладачами посібників, розробниками дидактичних ігор для початкової школи. Наявне матеріально-технічне забезпечення сприяє реалізації ОП та задовольняє потреби студентів, про що вони повідомили під час зустрічі з членами ЕГ. Експертною групою встановлено, що на території закладу розташовано два навчальні корпуси, гуртожиток, їдальня, спортивні майданчики, бібліотека та медичний пункт. З метою досягнення цілей, завдань та ПРН заявлених в ОП в Академії ефективно використовуються наявні фінансові ресурси та матеріально-технічна база. З усіх освітніх компонентів ОП <http://dx.ua/rJCGg> розроблене навчально-методичне забезпечення, до якого входять силабуси <http://dx.ua/73vBR>, лекційні матеріали, завдання для семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання для заліку/екзамену, тестові завдання до кожного модуля, контрольні роботи. На базі бібліотеки створено електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) дисциплін за індивідуальним доступом для здобувачів освіти Академії <http://dx.ua/SdoJ3>. Бібліотека має власний сайт <http://dx.ua/4w5Ax>, на якому розміщено Положення про бібліотеку <http://dx.ua/tCpks>, Правила користування бібліотекою <http://dx.ua/pIT6A>, ресурси бібліотеки <http://dx.ua/pCddt>, Положення про репозиторий <http://dx.ua/btL5c>, Інтернет-ресурси <http://dx.ua/BXtrL>. Здобувачі ВО мають вільну можливість з присвоєння УДК (за запитом). На сайті розміщено перелік програм для перевірки матеріалів на плагіат <http://dx.ua/IReTy>. Бібліотека академії здійснює підписку на періодичні видання, зокрема, журналів з педагогіки та початкової освіти <http://dx.ua/bGqOG>. Академія забезпечена комп'ютерною технікою (ПК, мультимедійне оснащення кабінетів). Бібліотека, читальні зали, гуртожиток мають 100% покриття Wi-Fi. У ЗВО створено умови для підтримки внутрішньо переміщених осіб, розроблено відповідні положення: “Положення про соціально-психологічну службу <http://dx.ua/wXXKl>, Положення про інформаційно-соціальний центр допомоги внутрішньо переміщеним особам та

представникам приймаючої громади”, затверджено ректором ЗВО від 30.05.2017р. Відтак, ЕГ констатує, що матеріально-технічне забезпечення ОП відповідає критеріям, зазначеним у ліцензійних вимогах <http://dx.ua/8xL7M>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Академія створює умови та забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та всіх інформаційних ресурсів, які необхідні для навчання та викладання в межах ОП, про що було з'ясовано під час зустрічей із здобувачами освіти, студентським самоврядуванням та академічним персоналом Академії. Здобувачі є активними користувачами бібфондів Академії, ЕНМК, зокрема і під час дистанційного навчання. Студенти, НПП мають можливість вільного користування мережею Інтернет, що було підтверджено ними в ході проведених зустрічей. Здобувачі ОП “Початкова освіта” мають можливість користуватися послугами бібліотеки з двома абонементами. На базі бібліотеки розташовано два читальні зали, книгосховища, з метою дистанційного доступу створено електронний репозиторій, ЕМНК (за індивідуальним доступом здобувача ЗВО). Здобувачі ВО забезпечені періодичними виданнями, науковою, методичною та художньою літературою тощо. Навчальні кабінети в яких реалізується ОП оснащені відповідно до вимог НУШ, здобувачами використовується наявна дидактична база, сучасні технології, програмне забезпечення, проводяться різноманітні заходи з усіма стейкхолдерами на території “ХГПА”, вони безкоштовні. Здобувачам надається можливість проживання в гуртожитку (за потреби). ЗО розроблено Положення про користування гуртожитком <http://dx.ua/WEaGO> та правила внутрішнього розпорядку <http://dx.ua/gAtck>. Гуртожиток розташований на території ЗВО, в якому створено належні умови проживання відповідно до ДСанПіН. В гуртожитку є “Зелений сад”, розташована кімната “Матері і дитини”, на кожному поверсі є кімнати для самопідготовки, організації лекцій тощо <http://dx.ua/c23dy>. З метою розвитку індивідуальної освітньої траєкторії студенти мають можливість відвідувати спортивний та тренажерний зал, займатися гімнастикою, аеробікою тощо. Академією організовано харчування здобувачів та НПП, наявний асортимент страв за вибором.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З метою організації освітнього процесу та якісної реалізації ОП “Початкова освіта” в КЗ “ХГПА” ХОР створено належні умови та безпечне освітнє середовище. Навчальні корпуси, гуртожиток, бібліотека та інші рекреації оснащені пожежною сигналізацією, вогнегасниками відповідно до встановлених норм пожежної безпеки. Під час зустрічі із студентами, студентським самоврядуванням ЕГ з'ясовано, що зі здобувачами проводяться бесіди щодо попередження та протидії булінгу, запобігання корупції, дотримання правил безпеки в гуртожитку та Академії, систематично проводяться заходи, що сприяють здоровому способу життя тощо. Здобувачі обізнані з порядком звернення, розгляду та виявлення конфліктних або небезпечних ситуацій, а також із запобіганням та проявами булінгу. Закладом розроблені та розміщені у вільному доступі (сайт ЗВО) нормативні документи, положення, що регламентують дотримання норм безпеки під час освітнього процесу та в позаурочний час. В Академії розроблено Кодекс безпечного освітнього середовища КЗ “ХГПА” ХОР <http://dx.ua/tFvek>, Інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій <http://dx.ua/1kK71>, Положення про створення безпечного освітнього середовища та попередження та протидії булінгу <http://dx.ua/TFTf1>. Зазначені положення регламентують дотримання норм поведінки, безпеки в ЗВО та роз'яснення щодо можливих шляхів вирішення конфліктних ситуацій. З метою своєчасного реагування та виявлення певних проблем в Академії працює соціально-психологічна служба (СПС) <http://dx.ua/fDp4g>, яка діє на основі Положення <http://dx.ua/QV5Cs> та річного плану роботи, проводить різноманітні опитування, анкетування щодо рівня задоволеності та покращення соціально-побутових умов у ЗВО, гуртожитку, пропозицій з викладання на ОП тощо <http://dx.ua/A7NIs>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На сайті кафедри <http://dx.ua/KGtV9> та на головному сайті Академії <http://www.hgpa.kharkov.com/> розміщено інформацію щодо організації освітнього процесу в ЗВО. Зміст сайтів постійно оновлюється та наповнюється. Викладачі надають здобувачам ВО консультативну, інформаційну підтримку, здійснюють її через засоби е-пошти, месенджери та сайт кафедри, на якому розміщені графіки проведення індивідуальних консультацій <http://dx.ua/J6PLW> та інша необхідна інформація. Під час зустрічей зі здобувачами освіти ЕГ встановлено, що рівень задоволення наданням зворотного зв'язку з викладачами повністю задовольняє студентів, наприклад: взято до уваги пропозиції студентів щодо освітньої підтримки (включення інклюзивної освіти та англійської мови до ОП (на рівні дисципліни вільного вибору), індивідуальні консультування, онлайн консультація зі здобувачами, наявність навчально-методичного забезпечення тощо), організаційна (створення кімнати для матері і дитини, осередку для самопідготовки тощо), інформаційна (безоплатний доступ до мережі Інтернет), соціальна підтримка (сприяння працевлаштуванню, налагодження контактів з майбутніми роботодавцями тощо). Розроблено “Положення про дистанційне навчання” <http://dx.ua/vNSqC>, під час пандемії ЗВО були створені умови для віддаленого навчання здобувачів ОП. ЗВО створив умови та забезпечив освітній процес засобами ДО, а також

створено умови для індивідуального супроводу студентів через індивідуальні консультації, інформаційну підтримку (сайти кафедр, ЗВО), засідання старостатів, засідання Вченої ради із залученням студентів, що регламентується “Положенням про студентське самоврядування” <http://dx.ua/qCoHs>. Соціально-психологічна служба <http://dx.ua/fDp4g> відповідно до Положення і нормативних актів <http://dx.ua/gcjuR> забезпечує постійний супровід здобувачів, починаючи з адаптаційного періоду і впродовж усього навчання у ЗВО. З метою постійного удосконалення і покращення умов навчання за ОП Службою проводиться анкетування студентів <http://dx.ua/RzFNg> відповідно до Положення про організацію і проведення анкетувань <http://dx.ua/9h1ve>. У ЗВО (за рекомендацією ЕГ з попередньої акредитації) створено відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності <http://dx.ua/InTkh>, розроблено відповідне Положення <http://dx.ua/jyBr1>. Відділ систематично надає консультативну й соціальну підтримку здобувачів ВО: інформує їх про вакантні місця, організовує зустрічі з роботодавцями, надає роз'яснення щодо отримання одноразової фінансової допомоги випускникам, допомагає оформлювати академічні довідки. При відділі працює підрозділ щодо сприяння працевлаштуванню студентів. ЕГ під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що вони зацікавлені у випускниках Академії саме за ОП “Початкова освіта”, оскільки випускники мають високий рівень підготовки, володіють необхідними компетентностями.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На викорінення недоліків попередніх акредитацій ОП впродовж року адміністрація ЗВО створила умови і продовжує працювати на вдосконалення реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. На час проведення експертизи ОП “Початкова освіта” здобувачів з ООП в Академії немає. Закладом освіти розроблено відповідне Положення, яке регламентує навчання осіб з ООП <http://dx.ua/2dYGQ>, створено умови для безперешкодного доступу стейкхолдерів з ООП до приміщень, відповідно облаштовано вбиральню <http://dx.ua/aOrwP>. Закладом освіти для студентів з ООП, які навчаються на інших програмах, організовується соціально-психологічна, юридична, медична, науково-педагогічна підтримка. Результати онлайн відвідування закладу ЕГ засвідчують наявність архітектурних споруд, що враховують інтереси осіб з особливими освітніми потребами, а саме: в другому навчальному корпусі – монтується пандус, зроблений ремонт санітарно-гігієнічних приміщень для індивідуального користування, відкритий інклюзивний центр. Відтак, констатуємо, що заклад освіти сприяє здобувачам з ООП щодо задоволення їхніх індивідуальних особливостей та потреб, дотримуючись принципів толерантності та інклюзивності.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

З метою запобігання та впровадження процедури врегулювання можливих конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) ЗВО розроблено ряд нормативних документів, що дозволяють попередити та вчасно реагувати на нештатні ситуації. На сайті ЗВО розміщено Кодекс безпечного освітнього середовища <http://dx.ua/tFvek>, який містить чіткі правила поведінки учасників освітнього процесу в ЗВО, допомагає запобігти небезпечним ситуаціям та надає можливості відповідно на них реагувати. Прописані в Кодексі процедури можливого втручання є чіткими та зрозумілими. Заклад освіти проводить достатню кількість заходів, що сприяють запобіганню і проявам насильства, зловживань, в тому числі в мережі Інтернет. В закладі розміщені інформаційні бюлетені щодо порядку звернення у випадку конфліктних ситуацій, агресії тощо. З метою врегулювання конфліктних ситуацій розроблено відповідну Інструкцію <http://dx.ua/1kK71>. ЕГ під час зустрічей зі здобувачами та студентським самоврядуванням ОП “Початкова освіта” з'ясовано, що конфліктних ситуацій не було. З метою реалізації права здобувачів на апеляцію оцінок розроблено Положення <http://dx.ua/59Fm1>, в якому прописані зрозумілі й чіткі шляхи вирішення конфліктних ситуацій, а також можливі звернення у разі порушення прав. З'ясовано, що студенти обізнані з порядком оскаржень та корекції оцінок. У закладі працює також Комісія з прав етики, яка діє на підставі Положення <http://dx.ua/n2xtx>, керується Статутом КЗ “ХГПА” <http://dx.ua/rPKOU>, Кодексом з академічної доброчесності <http://dx.ua/gd35I>, що дозволяє вчасно реагувати на виявлені конфліктні ситуації та запобігати їх проявам (строк повноважень Комісії 3 роки). ЗВО ведеться тісна співпраця з усіма стейкхолдерами, які задіяні на ОП, щодо своєчасного реагування та запобігання можливим конфліктним ситуаціям. На основі відгуків студентів ЕГ робить висновок, що ЗВО всебічно сприяє дотриманню доброзичливих стосунків між усіма учасниками освітнього процесу на ОП Початкова освіта.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивною практикою запровадження ОП варто відзначити значну увагу, що приділяється адміністрацією Академії, щодо створення сучасної матеріально-технічної бази ЗВО. Зокрема, відремонтовані та оснащені сучасним обладнанням навчальні аудиторії, додаткова інфраструктура (бібліотека, спортивні зали та майданчики, їдальня, гуртожиток тощо). ЕГ підтверджує високу оцінку та рівень задоволення здобувачів матеріально-технічним

забезпеченням та оснащенням закладу. У ЗВО активно діє служба із соціально-психологічної підтримки здобувачів <http://dx.ua/fDp4g>, створено Відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності <http://dx.ua/InTkh>. Затверджено ряд нормативно-правових документів, Положень <http://dx.ua/ANj3I>, які регламентують чітку і прозору політику створення безпечного освітнього середовища для здобувачів ВО. Фонди бібліотеки <http://dx.ua/4w5Ax>, існування в ній ЕНМК <http://dx.ua/SdoJ3> створюють умови для всебічного розвитку студентів <http://dx.ua/9Cd5h>, в т.ч. сприяють задоволенню потреб осіб з ООП <http://dx.ua/aOrwP>.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час вивчення матеріально-технічної бази членами ЕГ було з'ясовано, що комп'ютерна техніка в окремих аудиторіях, а саме її програмне забезпечення, встановлено на ПК у 2004 році (зі слів лаборанта), розроблено План оновлення комп'ютерної техніки в аудиторіях ЗВО. Рекомендовано: Звернути увагу на необхідність періодичного оновлення комп'ютерної техніки та її програмного забезпечення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.6. Враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 7.5, створені умови безпечного освітнього середовища та матеріальних ресурсів Академії за ОП “Початкова освіта” загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ з'ясовано, що заклад послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регулюється нормативними документами, які знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО <http://dx.ua/KyNT3>. Розробниками ОП щороку проводиться аналіз ОП відповідно до процедури. Під час перегляду ОП враховуються пропозиції стейкхолдерів, проводиться аналіз ринку освітніх послуг, враховується потреба ринку праці регіону у випускниках ОП “Початкова освіта”, досліджується рівень задоволення випускників щодо набутих компетентностей тощо. На сайті кафедри <http://dx.ua/uCMKz> розміщено ОП “Початкова освіта”, а також пропозиції від роботодавців щодо удосконалення ОП, відгуки від роботодавців про педагогічну і методичну діяльність випускників <http://dx.ua/uCMKz>, в Академії двічі на рік проводиться спільне засідання випускової кафедри з усіма стейкхолдерами щодо умов навчання та покращення якості ОП, зокрема, після попередньої акредитації (2019 р.) у 2020 році проведено одне таке засідання (Протокол № 13 онлайн засідання з використанням Zoom від 27.05.2020). Наявні пропозиції від роботодавців, а саме: лист-пропозиція № 01-35/1441 від 07.04.20 ДОН Харківської облдержадміністрації щодо “включення до ПРН знання щодо програмних результатів навчання з партнерства, взаємодії з різними соціальними інститутами, педагогічний патронаж й знання сучасних освітніх технологій навчання, виховання та розвитку дитини молодшого шкільного віку”; звернення управління освіти Основ'янського району: “організувати та здійснювати освітній процес у ПШ в умовах інклюзивного навчання; до переліку ОК включити дисципліни, що розкривають питання “Інклюзивна освіта”; звернення від директора Харківської спеціалізованої школи І-ІІІ ст.№ 66 № 121/01631 від 18.05.20 щодо включення до ПРН з володіння українською та іноземною мовами в суспільній, освітньо-професійній та особистісній сфері тощо. Проте, ЕГ не вдалося виявити в аналітичних довідках анкетування здобувачів <http://dx.ua/A7NIs> дієвих пропозицій здобувачів по удосконаленню ОП. Висновки аналітичних довідок мають досить формальний характер, наприклад, сталий висновок: “викладачам рекомендовано: формувати суспільно значущі мотиви, які повинні стати особисто значущими для студента у подальшій реалізації себе, як компетентного професіонала та формування соціально – корисних життєвих перспектив.” Під час зустрічі фокус груп, студентка зазначила пропозицію включення іноземної мови, як наслідок, введено освітню дисципліну “Ділова іноземна мова”. З метою удосконалення ОП в ході її перегляду Академією визначено освітні компоненти, що відповідають сучасним стандартам початкової освіти; відкориговано зміст інтегральної компетентності, загальні і фахові компетентності, скориговано програмні результати відповідно до переліку TUNING, визначено 4 види практики. Оновлено зміст компонентів ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Періодичний перегляд ОП відбувається із залученням студентського самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування в Академії. Діяльність органів студентського самоврядування базується на Статуті <http://dx.ua/rPKOU>, Положенні про студентське самоврядування <http://dx.ua/qCoNs>, Положенні про студентську раду <http://dx.ua/QRWV3> Студентське самоврядування діє у формі студентських рад, представники яких беруть участь в обговоренні ОП, вирішенні питань з її вдосконалення, що було підтверджено під час зустрічі ЕГ із студентським самоврядуванням (Протокол № 13 онлайн засідання з використанням Zoom від 27.05.2020). Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням з'ясовано, що органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та залучені в якості партнерів до інших процедур із забезпечення якості освіти у ЗВО, наприклад, є членами Вченої ради академії.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями було з'ясовано, що з метою якісної підготовки здобувачів та їх працевлаштування Академія активно залучає роботодавців до перегляду ОП. Позитивні відгуки роботодавців свідчать, що заклад переглядає ОП з урахуванням наданих пропозицій, які розташовані у відкритому доступі на сайті кафедри <http://dx.ua/uCMKz>. Знайомство здобувачів ВО з потенційними роботодавцями, які в системі забезпечення якості освіти виступають партнерами, замовниками на кваліфіковані кадри, відбувається в ході круглих столів, семінарів, майстер-класів, консультацій, святкових заходів, які регулярно організовуються в Академії. В ХГПА діють договори про співпрацю з іншими ЗВО, відділом з міжнародної діяльності ведеться робота щодо мобільності здобувачів та НПП, що в свою чергу збільшує конкурентоспроможність випускників. В Академії існує підрозділ з працевлаштування випускників <https://sites.google.com/view/viddilprof/> який сприяє реалізації права студентів і випускників на працю та забезпеченню випускників першим робочим місцем; інформує студентів і випускників академії про вакантні місця на підприємствах, в установах та організаціях, що відповідають їх фаховій підготовці (спеціальності), відтак, веде активну роботу з представниками роботодавців. Профорієнтаційна робота у ЗВО ведеться із залученням роботодавців <http://dx.ua/TXou2>. Випускникам надається можливість пройти анонімне анкетування з метою координації ОП, визначення рівня задоволення набутими компетентностями <http://dx.ua/ws9Z4> тощо Відділ під час організації роботи з потенційними роботодавцями проводить моніторинг щодо рівня задоволення випускниками ХГПА, анкета <http://dx.ua/JuY5f>, наявний зворотній зв'язок між усіма зацікавленими сторонами, що сприяє розвитку системи співпраці між роботодавцями та ЗВО.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ було з'ясовано, що організована тісна співпраця з роботодавцями забезпечує постійне відстеження кар'єрного шляху випускників ОП "Початкова освіта" ХГПА, а також забезпечує збирання, аналіз та обробку інформації щодо їх працевлаштування. В Академії діє Підрозділ сприяння працевлаштуванню випускників <https://sites.google.com/view/viddilprof/>, який сприяє реалізації права студентів і випускників на працю та забезпеченню випускників першим робочим місцем; інформує студентів і випускників академії про вакантні місця на підприємствах, в установах та організаціях, що відповідають їх фаховій підготовці (спеціальності). Наявний сайт підрозділу, на якому розміщені анкети для стейкхолдерів, адреси потенційних роботодавців. Також ведеться систематичний моніторинг працевлаштування випускників. Слід зазначити, що під час зустрічей ЕГ з роботодавцями (керівниками закладів різного типу) виявлено, що більшість з них є випускниками ХГПА. Під час інтерв'ювання із випускниками ЗВО членами ЕГ з'ясовано, що заклад активно використовує потужну історичну складову у формуванні педагогічної еліти Харківщини та інших регіонів України, зокрема, підтримуються неформальні зв'язки викладачів з випускниками Академії, традиційно проводяться зустрічі з випускниками різних років. До відзначення 100-річчя заснування Академії заплановано включення прямих етерів із випускниками закладу, відкриття історичного музею педагогічної майстерності.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, враховує пропозиції студентів, випускників та роботодавців. Моніторинг освітньої діяльності в Академії проводиться відповідно до Положення про моніторинг і контроль якості <http://dx.ua/4mofL>. Під час попередньої акредитації ЗВО були надані рекомендації щодо перегляду ОК в ОП, а саме у змісті інтегральної, загальної та фахової компетентності. ЗВО усунув дані недоліки переглянувши ОП (Протокол № 13 онлайн засідання з використанням Zoom від 27.05.2020). Оцінка якості реалізації ОП здійснюється в межах загального моніторингу якості освіти в Академії (організація освітнього процесу, моніторинг рівня досягнень і відповідності поставленим цілям ОП, результати ОП), регулюється Положенням про комплексні контрольні роботи з навчальних дисциплін <http://dx.ua/kk2Mw>, Положенням про проведення ректорських

контрольних робіт <http://dx.ua/JduPh>. З метою створення дієвого механізму забезпечення внутрішньої системи якості освіти, кафедра систематично проводить моніторинг рівня підготовки студентів через відвідування занять, відстеження рівня виконання студентами завдань, самостійних робіт, виконання студентами індивідуальних навчальних планів тощо. З метою подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань студентів, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення сприятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів здобувача вищої освіти в Академії розроблено Положення про апеляцію підсумкового контролю знань студентів <http://dx.ua/59Fm1>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Вивчення нормативно-правової документації, яка регламентує організацію освітнього процесу на відповідній ОП, врахувавши пропозиції та зауваження попередніх акредитацій ОП, ЕГ дійшла висновку, що заклад освіти на достатньому рівні враховує надані зауваження і пропозиції під час перегляду ОП. З метою викорінення недоліків ЗВО здійснено корекцію мети ОП "Початкова освіта", змісту інтегральної та фахових компетентностей, програмних результатів, у тому числі за дескрипторами: знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність з урахуванням вимог Професійного Стандарту вчителя початкової школи, проекту TUNING, НКР України. ЗВО враховано досвід підготовки фахівців за ОП 013 "Початкова освіта" в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті ім. В.Винниченка, Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті ім. Г.Сковороди, Європейський досвід через результати досліджень за проектом «Тьюнінг», досвід Alabama State University The Harold Lloyd Murphy Graduate School Montgomery, USA; досвід участі в Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (за сприяння Британської Ради в Україні, у партнерстві з Інститутом вищої освіти НАПН України, за підтримки МОН та НАЗЯВО). Здійснено корекцію придатності до працевлаштування випускників у відповідності до Національного класифікатора України (КП ДК 003:2010). До переліку освітніх компонентів внесено Освітні технології вивчення мовно-літературної галузі в початковій школі, Освітні технології вивчення галузі «Математика» в початковій школі, Освітні технології вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ», практику з організації освітнього процесу в початковій школі, пробні заняття в закладах освіти, які спрямовані на забезпечення розвитку професійних компетентностей вчителя початкової школи за участі роботодавців. Здійснено аналіз і корекцію ОК навчального плану, що унеможливило дублювання змісту навчальних дисциплін; включено кредити на підготовку кваліфікаційної роботи, а також на державну атестацію. Проект ОП за спеціальністю 013 Початкова освіта було оприлюднено на сайті випускової кафедри <http://dx.ua/8t6Qx>. До обговорення проекту ОП (на платформі ZOOM) було залучено здобувачів освіти, випускників, стейкхолдерів, академічну спільноту, пропозиції яких щодо корекції цілей, змісту ОП, ФК та ПРН враховано у повному обсязі. У положенні «Про організацію освітнього процесу» <http://dx.ua/DjUAM> визначено право здобувачів вищої освіти на вибір ОК та відповідний механізм у межах не менше 25% загальної кількості кредитів ЄKTS. Розроблено положення «Порядок оцінювання компетентностей студентів відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу» <http://dx.ua/ZeJ7q>. Розроблено процедуру вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі <http://dx.ua/1kK71>.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитації ОП, членам ЕГ було організовано зустріч з академічною спільнотою, які повідомили, що обізнані з правами і правилами організації ОП, знають про можливість коригування ОП за їхніми пропозиціями, а також мають змогу бути присутніми на засіданнях робочої групи за освітньою програмою 013 "Початкова освіта", брати активну участь в обговоренні ОП і давати обґрунтовані рекомендації <http://dx.ua/nHvTD>. Внутрішнє забезпечення якості ОП здійснюється за рахунок підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, про що розроблене Положення <http://dx.ua/qdQQU>, періодичного перегляду освітніх програм із залученням представників організацій, які є роботодавцями, забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки фахівців. Необхідним складником локального та загальноакадемічного моніторингу Освітніх програм є опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців щодо їхньої задоволеності Освітньою програмою, її компонентами, організацією та забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом. Відповідні анкети з QR-кодами розміщено на сайті кафедри <http://dx.ua/RzFNg> та регулюється Положенням про проведення анкетування <http://dx.ua/9h1ve>. У забезпеченні якості кадрового складу беруть участь Вчена рада факультету та Вчена рада академії, корелюється Положенням про заміщення вакантних посад <http://dx.ua/ДубуІ>. Призначення на посади доцентів, старших викладачів, викладачів проводиться на засіданні Вченої ради факультету таємним голосуванням. Вчена рада факультету надає рекомендації Вченій раді академії щодо призначення на посади декана, завідувача кафедри і професора. Ухвалення рекомендацій також проводиться на засіданні Вченої ради факультету таємним голосуванням.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Якість освіти одне з пріоритетних завдань Академії. Наявність підрозділу із забезпечення якості освіти <http://dx.ua/3XAvR> ЕГ встановлено, що адміністрація всебічно сприяє і удосконалює систему із забезпечення якості освіти в ЗВО. Позитивною практикою є існування Підрозділу працевлаштування студентів і випускників, що сприяє цілеспрямованій реалізації поставленої мети (за свідченням заступника Департаменту ХОДА В.В.Ігнат'єва на початок навчального року в закладах освіти регіону було 54 вакантних місця, наразі вакансії відсутні).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Залучення стейкхолдерів до перегляду ОП у ЗВО наявне, але характеризується ознаками формальності, а саме: на етапі обробки анкет, фіксації конкретних пропозицій від зацікавлених сторін не відображається різноманітність висловлених побажань (запропонованих й обговорених або відхилених), які включені (не включені) до оновленої ОП. Ця конкретика не фіксується ani в локальних документах (протоколах), ani на сайті ЗВО. Академія не в повній мірі залучає студентів до активної участі у творенні освітнього процесу, відтак, при формуванні опитувальника (анкет) рекомендуємо поряд із питаннями закритого типу використовувати питання відкритого типу, з можливістю отримання від студентів конкретних пропозицій. Рекомендовано на сайті випускової кафедри розмістити інформацію щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В Академії функціонує дієва система внутрішнього забезпечення якості ОП, що регламентується низкою нормативно-правових документів ЗВО, які розміщені у вільному доступі на сайті закладу. Забезпечено дотримання визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Водночас членами ЕГ виявлені недоліки у складанні анкет для здобувачів. Вони не містять запитань, які б давали можливість зафіксувати побажання щодо покращення та удосконалення ОП. Освітня програма та організація освітнього процесу за цією ОП відповідають визначеному критерію, а виявлені недоліки в розробці анкет не є суттєвими та можуть бути враховані під час чергової процедури опитування студентів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під час акредитації ОП "Початкова освіта" в дистанційному режимі власноруч перевірила роботу сайту ЗВО <http://www.hgra.kharkov.com/>, сайту кафедри <http://dx.ua/KGtV9>. Інформація, викладена на зазначених ресурсах, доступна в мережі Інтернет (публічна і прозора), дозволяє пересвідчитися, що ЗВО дійсно виконує суспільну місію, сприяє інформуванню зацікавлених сторін про всі можливі аспекти освітнього процесу в "ХГПА". На головному сайті в розділі "Нормативні документи" розміщено всі Положення та Інструкції, що регламентують роботу закладу <http://dx.ua/KyNT3> (всі лінки, розташовані на сайті, активні).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що заклад вищої освіти дотримується "Положення про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми..." <http://dx.ua/APkGo> та правил періодичного перегляду ОП. Внесені пропозиції від стейкхолдерів ЗВО розміщені на сайті кафедри <http://dx.ua/uCMKz> з урахуванням наданих пропозицій. ЕГ переконалась, що здобувачі та студентське самоврядування розглядають питання оновлення ОП за "круглим столом". З'ясовано, що внесені ними пропозиції до ОП, які були затверджені 31.08.2020, протокол №1, розміщено на сайті кафедри (від здобувачів <http://dx.ua/A7NIs>, роботодавців <http://dx.ua/uCMKz>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ з'ясовано, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті точну та достовірну інформацію про ОП в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін <http://dx.ua/8t6Qx>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті кафедри створено розділ «Зауваження та пропозиції стейкхолдерів» <http://dx.ua/uCMKz> (окремо за кожною ОП), що забезпечує дієвий зворотний зв'язок та надає можливість студентам, викладачам та роботодавцям пропонувати свої ідеї щодо покращення ОП <http://dx.ua/RzFNg>

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

З метою узагальнення та оприлюднення наданих стейкхолдерами пропозицій щодо покращення прозорості та публічності ОП ЕГ рекомендує по завершенню громадського обговорення розмішувати для вільного доступу Таблицю поданих пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Діяльність закладу за критерієм 9 відповідає вимогам щодо забезпечення прозорості і публічності, а недоліки є несуттєвими і можуть бути виправлені в процесі вдосконалення ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Федій Ольга Андріївна

Члени експертної групи

Кіт Галина Григорівна

Тарасова Вікторія Анатоліївна